

УДК 336.781.2:336.2(477)

Барон Г.І.,

студентка 41 гр. ФФБС

Науковий керівник - Добриніна Л.В.,

викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку

Одеський національний економічний університет

Особливості оподаткування дивідендів в Україні

В сучасних умовах відбувається зменшення доходів багатьох структурних одиниць економіки у зв'язку зі скороченням обсягів виробництва, підвищенням рівня податкового навантаження, значним коливанням курсу іноземних валют, зниження вільних обігових коштів, і, як наслідок, зниження платоспроможності суб'єктів ринку. За таких обставин вагоме місце у системі фінансового менеджменту займає управління пасивними доходами і питання їхнього оподаткування. Наразі в Україні проблемою є нестабільність податкового законодавства щодо оподаткування дивідендів як одного з видів пасивних доходів.

З прийняттям Податкового кодексу України були внесені суттєві зміни в систему оподаткування дивідендів.

Оподаткування дивідендів залежить від податкового статусу юридичної особи, яка їх нараховує, та того, кому їх нараховують (юридичним чи фізичним особам, резидентам чи нерезидентам).

У податковому законодавстві України існують такі види платежів для оподаткування дивідендів:

- авансовий внесок з податку на прибуток – дивідендний аванс;
- податок на прибуток при виплаті доходів нерезидентам;
- ПДВ;
- ПДФО та військовий збір [1].

Сума дивідендного авансового внеску обчислюється за ставкою,

встановленою п. 136.1 ст. 136 зазначеного Кодексу (18 %), та вноситься до бюджету до/або одночасно з виплатою дивідендів. При цьому такий внесок не зменшує суму дивідендів, яка підлягає виплаті, та зараховується потім у рахунок сплати податку на прибуток. Необхідно також зазначити, що Податковим кодексом визначено випадки, за яких авансовий внесок не справляється (стаття 57 ПКУ) [1,3].

Резидент, що здійснює на користь нерезидента виплату дивідендів, виступає податковим агентом такого нерезидента та сплачує за нерезидента податок із суми дивідендів за ставкою 15 % (пп. 141.4.2 п. 141.4 ст. 141 ПКУ) [3]. Водночас у разі наявності міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування з країною, резидентом якої є нерезидент, положення таких міжнародних договорів є вищими ніж положення внутрішнього українського законодавства. При цьому в практичній площині нерезидент може скористатися таким правом шляхом повного звільнення від оподаткування або застосування пониженої ставки податку залежно від умов міжнародного договору про уникнення подвійного оподаткування.

Наприкінці 2017 р. платники єдиного податку юридичні особи (3 та 4 група) отримали можливість звільнення від обов'язку з нарахування та сплати дивідендних авансів.

Такі платники при нарахуванні дивідендів авансовий внесок з податку на прибуток при виплаті дивідендів відповідно до пп. 57.1¹.2 п. 57.1¹ ст. 57 Податкового кодексу не нараховують та не сплачують [3].

При виплаті дивідендів фізичним особам фактично підлягає утриманню із суми дивідендів ПДФО та військовий збір.

Дивіденди фізичним особам оподатковуються за різними ставками ПДФО – 9 %, 5 %, 18 % (ст. 167 ПКУ). Військовий збір в усіх випадках сплачується за загальною ставкою 1,5 % (пп. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ ПКУ) [3].

Таким чином, ПКУ регламентується порядок оподаткування дивідендів різних економічних суб'єктів.

В той же час, з метою підвищення економічної активності в Україні

доцільно надати ряд практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи оподаткування дивідендів в Україні, зокрема: можливість надавати пільг з оподаткування дивідендів для галузі високих технологій й диференціація ставок із податків на дивіденди задля підвищення рівня інноваційно-інвестиційної активності в країні; зниження ставки податку для фізичних осіб-нерезидентів, котрі є резидентами країн, із якими Україною підписано міжнародні Конвенції; диференціація ставки репатріації дивідендів в залежності від величини інвестиційного проекту, кількості створених на підприємстві робочих місць, в яке інвестують кошти, терміну інвестицій й галузі (зниження ставки репатріації дивідендів можливе лише для галузей, котрі визнані урядом України пріоритетними); висування певних вимог для інвесторів, котрі отримують податкові пільги при оподаткуванні дивідендів (використання вітчизняної сировини, новітніх технологій) [2].

Таким чином, запропоновані заходи покликані вдосконалити інститут оподаткування дивідендів в Україні, покращити інвестиційний клімат в країні, підвищити позиції України в міжнародних рейтингах і, найголовніше, – залучити інвестиційні ресурси в реальний сектор економіки. Результатом впровадження запропонованих заходів має стати покращення економічної ситуації в країні, стає економічне зростання, дотримання високого рівня соціальних стандартів, відновлення ефективного виробництва з використанням новітніх технологій та виготовлення конкурентоспроможної продукції.

Список використаних джерел:

1. *Гречко А. В. Оподаткування дивідендів як фактор впливу на залучення інвестицій.* Бізнес Інформ. 2014. № 9. С. 241-248.
2. Добриніна Л.В. Стратегічні орієнтири підприємств на фінансовому ринку// Електронний науково практичний журнал "Східна Європа: економіка, бізнес та управління "ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»// 2019 - Випуск № 1 (18) // www.easterneurope-ebm.in.ua ISSN (Online): 2518-1971 с.104-107

3. Податковий кодекс України: Закон України від 21.12.2016 №1797-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

УДК 336.76

Бесараб А.О.,

студентка 31гр. ФФБС

Науковий керівник - Добриніна Л.В.,

викладач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку

Одеський національний економічний університет

Фінансові піраміди сучасності та їх наслідки

Впродовж всієї історії людство бажає заробляти багато грошей. І з часом звичайні фінансові інструменти пасивного заробітку стають все менш привабливими. На зміну їм приходять сучасні та інноваційні фінансові піраміди. Хоча люди вже не раз обпікалися, віддаючи свої кошти до рук шахраїв, таких як МММ, Меркурій, Вертекс, Хелікс й інших, кількість фінансових пірамід у світі, включаючи й український простір, невпинно продовжує зростати.

Фінансові піраміди – велика небезпека для держави загалом, а також для її складових: банківської системи, фондового ринку та грошово-кредитного ринку. Через те, що значна сума коштів акумулюється у фейкових фінансових установах, реальний фінансовий сектор страждає, адже гроші не спрямовані на інвестиції та розвиток країни - зазвичай вони зосереджуються на руках у власників фінансових пірамід, що виводять їх через офшори.

Незважаючи на те, що за організацію пірамід відповідальні окремі особи, підринається довіра суспільства до держави в цілому. Також значних зрушень зазнає і соціальна складова суспільства: зростає безробіття та рівень злочинності.

Досить великий проміжок часу в українському законодавстві не існувало чіткого законодавства, щодо діяльності фінансових пірамід. Відсутність державного контролю й з свого боку «допомагало» розмаїттю фінансових афер. Але вже згідно з законопроектом від 27 листопада 2014 року "Про заборону